ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

Редакция і Адмiнiстрация: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.

Конто почт. щадн. 143.322.

Адреса для телеграм: „Діло" Львів.

Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.

Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 4·50 зол. Чвертьрічно 12·00 „ Піврічно 24·00 „ Річно 48·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 26 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр. Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей. Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції 29-41. „ Друкарні: 29-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Вигляди нашої кооперативної праці.

Після двох кооперативних зїздів. — Збори „Центросоюзу" та його праця. — Безінтерсовна діяльність одиниць. — Продукція та збут хліборобських продуктів.

В днї 28. червня ц. р. відбулися Загальні Збори „Центросоюзу", а в дні 29. червня ц. р. відбувся VII. Краєвий Кооперативний Зїзд, себто черговий контрес нашої кооперації. Обі ці події змістом своєї праці цікаві не тільки для самих кооператорів, а набрали значіння для всього нашого національного життя на західних землях. Самі звідомлення з нарад, які своєчасно були поміщені на сторінках нашого часопису, не відзеркалюють ні тої величезної праці, якої огляд дали оба зїзди, ані не дають образу настроїв їх учасників ні їх намірів на майбутнє. Тому хочемо відмітити тут те, що найважніше і найбільш характеристичне із цих зїздів.

Спершу відбулися Загальні Збори Союзу Кооперативних Союзів „Центросоюз". Були це звичайні річні збори після 32 років праці цієї нашої установи, що працювала раніше під назвою Краєвий Союз Господарських Спілок і була торговельним синдикатом „Сільського Господаря", а по 7-ми роках її праці по зреформованні і переміні на Союз Кооперативних Союзів.

Збори наших центральних установ не все мусять цікавити нашу суспільність, а обходять в першу чергу зацікавлених ближче справою громадян, тут кооператорів. Одначе саме ці збори „Центросоюзу" були такими, що від їх вислідів залежить багато більше, ніж добрий вислід праці цього чи того Окружного Союзу Кооператив. Вони відбувалися в час, коли наше село робить останні зусилля рятуватися перед натиском господарського лихоліття і коли йому в цьому стає саме в допомогу передусім „Центросоюз" з Окружними Союзами Кооператив і цілим, у нас найчисленнішим, сектором хліборобських кооператив для загального закупу і збуту, яких сьогодні начисляємо з горою 3.000. Правда, ці кооперативи розсіяні так по наших західніх землях, що не всі вони мають свої окружні осередки, але таких, міцно зорґанізованих є приблизно 2.600.

Коли хто згадує про скількість наших кооператив цього типу, то стрічається серед загалу з таким явищем: зразу дивувалися, що їх число іде в сотні, пізніше не хотіли вірити, що є вже перша тисячка, а тепер приймають число всіх українських кооператив, — що заокруглюється числом 4.000, як щось зовсім звичайного. А протінь ці кооперативи ані не повстали самочинно, а коли вже повстали, то мусіли дістати таку опіку і поміч, щоби не тільки перейти через нетра писаного і неписаного права, але теж змiцнiти і створити ту силу, яку тепер мають. Щоби створити цю повоєнну нашу кооперацію треба було вложити дослівно енергію і працю одного нашого покоління, і то працю невтомну, тяжку, відповідальну і — для особистих користей зовсім неоплатну. Сьогодні працює у нашій кооперації нетільки тисячі платних (очевидно мізерно) працівників, але працюють десятки тисяч громадян, які з цього не мають буквально ніякої особистої користи, а беруть на себе величезний тягар не тільки праці, але теж моральної і матеріяльної відповідальности за неї. Ідея кооперації приковує до себе найкращих людей, які напевно, навіть по найуспішніших вислідах праці, лишуться тільки рядовиками, які сповнили взятий на себе добровільний обовязок. Нема тут особистих блискучих виступів, ані не можна надіятися на особисте відзначення. Є гуртова праця, гуртова користь — повне вдоволення з виконаної праці одиниці.

Кооперація у нас — це вже не ідея і праця гурту людей; це всенародній рух. Але цей рух набирає спеціяльного значіння для нації, коли вона у такому важкому положенні серед такої специфічної структури, як нинішня наша на цих землях. Цей рух виростає до величини одного з найсмгутніших засобів ратунку перед господарською скрутою, в тому теж він мусить найти увагу не тільки тих, що в ньому безпосередньо працюють, але всього нашого загалу.

Останні збори „Центросоюзу" відкрили нам рубець на праці цього найбільшого нашого кооперативного обєднання. У р. 1931 (бо за той рік відбувалися збори) обєднував „Центросоюз" 36 Окружних Союзів Кооператив, які знову разом з підльвівським районом обєднували 2.647 кооператив. З тих союзів один на протязі року перестав існувати (Радехів), а його агенди переняв інший союз (Сокаль).

Це явище не лишиться одиничним. Бо „Центросоюз" поставив у своїй організаційній програмі, принцип, що краще, коли будуть великі, життєздатні союзи, в які віллються всі менші, ніж велика кількість малих, які серед сьогоднішних умовин важко вдержати.

Торги „Центросоюзу" дали більше як 10 міліонів золотих і поменшилися в порівнанні з попереднім роком на 18 проц. Але торги приватних купців впали в цьому часі на яких 25 проц., а в деяких ділянках і на 85 проц. (хліборобські машини). З того виходить, що праця „Центросоюзу" і Окружних Союзів фактично збільшилася, коли вони могли, серед маліючої здатности консумента і відборця, вдержати свої торги релятивно вище, ніж приватні купці. Але це ще не все. Бо серед теперішніх господарських умовин, серед яких ми звикли читати про масовий занепад продукційних і торговельних фірм, „Центросоюз" збільшив свою продукцію мила, а його якість стала напевне не гіршою, ніж найкращих чужих найкращих фабрикатів. У 1930 р. виробили мила 345.000 кг., а в р. 1931 — 397.500 кг., або на 15 проц. більше. І то в часі, де багато сіл перейшло знову на уживання „золи", бо нема за що мила купити, а до того, коли найбільші фабрики мила, засібні у величезні капітали, стараються захопити наш ринок. Чиж праця, яку тут вложено, мала? А всеж обіцюе „Центросоюз" і Окружні Союзи, що цього мила піде ще більше, а збори приняли дійсно мужеське рішення, що іншого мила, як „Центросоюзу" продавати не будуть. Отже так серед найбільшої скрути доводиться нам витискати з ринку чужі продукти, і то зі значним успіхом.

Але є ще ділянки, де можна у нас розвинути власну продукцію, чи відповідне приладження товару і то цілком недорогими засобами. І от „Центросоюз" пустив у руху цього року власну навивальню ниток, яка коштувала 6.000 зол., а з якої чистий прибуток був в одному році 3.361 зол., при чому товар передаваний Окружним Союзам був на 15 проц. дешевший від гуртових цін інших фабрик.

„Центросоюз" заповідає, що дальші галузі продукції буде постепенно розвивати так, щоби вона покривала всі кошти адміністрації, а щоби кольоніяльні, споживчі та ґалянтерійні товари можна було давати Окружним Союзам без жадної накидки. До цього очевидно ще далеко, але при енергії теперішньої управи, воно зовсім не таке далеке до здійснення.

Одначе головною ділянкою, якій вкінці „Центросоюз" промостив шлях, а яка власне у час сучасної кризи є для широкого загалу надзвичайно важною, — це збут хліборобських продуктів. У р. 1931 вислали через „Центросоюз" 151,5 вагонів яєць (коло 22 міліони штук) вартости 2,200.000 зол. Але вже в першій половині 1932 р. виекспортували і продали приблизно 120 вагонів яєць, себто зріст є близько 80 проц. у порівнанні з минулим роком. Позатим „Центросоюз" перепродує тепер свині, кури, телята. Це все іде поволі, але починається саме тепер, коли чужі подібні підприємства падають. Це є виявом доброї і правильної організації та сильної волі так „Центросоюзу", як теж і Окружних Союзів. Коли ця справа розвинеться, то наша кооперація для загального збуту і збуту стане загалом на новий і очевидно правильний шлях.

На те, щоби наладнувати збут хліборобських продуктів — треба подбати за таку їх якість, яка робила би їх приданими для ринків збуту. І тут „Центросоюз" поставив справу правильно, бо збори рішили оподаткувати збут хліборобських продуктів на годівельну працю та піднести якість продуктів, яку-то працю вестиме на основі окремої умови „Сільський Господар". Через те виконає вся підбудова „Центросоюзу" своє важке завдання і розвине нашу хліборобську культуру та дістане продукти доброї якости, відповідні до вимог ринків.

Перешкодою у праці „Центросоюзу" є те, що він мусів у часі подій з осени 1930 р. ратувати неодин Окружний Союз і через те мусів заморозити велику частину своїх оборотових фондів. Але коли навіть при цій перешкоді праця „Центросоюзу" йде по шляху переміни цілої своєї підбудови на збутову і продукційну хліборобську кооперацію, то є надія, що ця ділянка нашої кооперації матиме чимраз кращі вислiди.

Правда, багато ділянок, які можна би ще охопити в рямцях „Центросоюзу" і його підбудови, сьогодні непочаті. Одначе не можна робити всього нараз і серед таких страшних госп. умовин. Одначе, коли і серед цих умовин „Центросоюз" виказує розвоєві тенденції то треба це виразно підкреслити, як прояв додатній, який запевнює його існування.

Збори „Центросоюзу" наложили на його членів чималі тягарі. Але ніяка праця без вкладу гроша і енергії не піде. Колиж і члени „Центросоюзу" з повною свідомістю взяли ці тягарі на себе, то певно, що на те, щоби їх виконати і сповнити ці сподівання, які поклали на них вже не тільки сама наша кооперація, але і все наше громадянство.

Інж. Е. Храплявий.

Страх перед панщиною.

Виїзд віцевоєводи Дигдалевича та начальника безпеки Соханського на місце подій. — Арештування. — Вбиті та ранені.

Як ми вже повідомляли, люди зі сіл ліського повіту: Телесниці, Сянної та Райського в звязку зі заходами влади ввести „День Праці" налякалися, що це „пани хочуть привернути панщину". Львівський воєвода вислав до ліського повіту віцевоєводу Дигдалевича та начальника безпеки Соханського. Частина людей згаданих сіл розійшлася домів, дрібні гуртки таборують іще по лісах і по дорогах.

ПАТ приніс вістку, що юрба побила двох орендаторів. В Олесниці — як повідомляє згадана агенція — юрба стріляла до поліції. Двох поліцаїв було ранених. Поліція вжила зброї та **вбила пять людей, а 8 було ранених.** Поліція арештує тепер тих, яких уважає комуністичними агітаторами.

Wyciąg z protokułu wspólnego z dnia 28/6 1932. Sąd okręgowy Wydział VI karny we Lwowie w sprawie konfiskaty Nr. 138 czasopisma pt. „Dilo" z daty Lwów dnia 25/6 1932 do Sygn. VI 1 Pr. 373/32 na posiedzeniu niejawnem w dniu 28 czerwca 1932 po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 25/6 1932 przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma pt. „Dilo" Nr. 138 z daty Lwów dnia 25/6 1932 zawierającego w artykule „Na rozstajnych dorohach" słowa w podtytule „Poholocky pro plan wojennoho sojuzu Nimeczczyny, Francii, Italii i Polszczi proty S.R.S.R." oraz od słów „ci czotyry" do słów „Sojuzu", od słów „u roli" do słów „bilszowykiw", słowa „interwencijnoho" i do słów „I tomu my" do słów „interwencijnoho bloku" znamiona wyst. z § 306 uk. zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17/12 1862 Dzpp. Nr. 6 ex 1863 tj. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych. Uzasadnienie. Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej artykułów ma na celu przez podawanie wiadomości o rzekomych przygotowaniach do wojny szerzenie wieści niepokojących publiczne bezpieczeństwo. Według §§ 487, 489, 493 pk. oraz §§ 3 6i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. Przewodniczący Medyński w. r. Protokuł. Dr. Gleich w. r. Za zgodność Lipanowicz, starszy sekretarz.

Жидівські кольонії на Україні.

V.

Херсонщина та Катеринославщина. — Молоде хліборобське покоління. — Не можна робити висновків. — Проєкт кольоній польських жидів.

(Докінчення.)

Херсонсько-катеринославські кольонії на б. державних землях вдержалися до світової війни і по ній. У 1906 р. їх числили 38, в них 6980 господарств і 39.025 душ. Це основне, що лишилося від кольонізаційних заходів російського уряду царської доби. Позатим існують до наших днів бесарабські кольонії: у 1928-м році було їх коло 19, по характеру — дрібні і малоземельні. Із 216 кольоній у Західнім краю ледви чи лишилось 10. Імовірні статистичні дані є лише про кольонії на державних землях Херсонщини та Катеринославщини.

Про кольонії на б. державних землях Херсонщини та Катеринославщини за час від 1880-х рр. до світової війни є тільки загальні вістки. Автор ліпшої праці про них, Нікітін, признав, що жиди завдячили, коли за 80 літ так мало з них стало хліборобами, але одночасно стверджує, що в кольоніях лишилися тільки кольоністи твердо переконані, що хліборобство справді для них єдине забезпечення. Міністр державних маєтків Островський заходив у 1892 р., що кольонії не виказують хліборобських оселень, подібно як на селянських посілках чи серед німців-кольоністів. Зовнішній вигляд кольоній робить зевітрадне враження. У 1899 р. офіційні особи — духовці, висловилися, що друга і третя генерація ... в кольоніях вже звикла до сільського господарства.

Під 22. кольоніями Херсонщини у 1913 р. було 64.351 дес. землі, яка засівалася тою-же системою, що й окружне селянство; у відрізненні від селянських господарств жиди-кольоністи в 900-х рр. не сіяли бобових і промислових рослин і засадничо не тримали свиней. Їх господарства слабо забезпечені живим і мертвим інвентарем; більша частина жидів-кольоністів обробляла свою землю чужим сіл.-господарським приладдям, чужим скотом і наймитською працею. Хати мали часто неохайний вигляд, дворів і домашнього скоту коло них не було.

Під ... кольоніями Катеринославщини у 1904 р. було ... дес. Ці кольонії є витвором міністра гр. Кісільова. Вони знайшлися на початку XX. в. в найліпшім стані. У 1905 р. між жидами-кольоністами Катеринославщини вже виробилися типові хлібороби-здоровяки, фізично сильні і неповороткі, як і інші селяни. Старожидівський одяг вже вийшов з ужитку; головною їх стравою було молоко. Вони були ... краще урядом забезпечені землею, ніж окружне селянство. Звичайно 2/3 землі пускали під оранку, а одну третину під толоку. На тім самім місці сіяли хліб три-чотири роки з черги, а потім запускали під толоку.

З Маріюпільського пов. Катеринославської ґуб. є два статистичні переписи, 1886 і 1900 р., що змальовують зріст 7 жид. кольоній за 15 літ. За той час жидівська людність кольоній зросла з 2396 душ на 3457. Між тими двома переписами настали корисні зміни і в зовнішньому вигляді кольоній. Раніше були села гірші від інших степових посілків (крім обідраних хат нічого в них не було видко), а від 1901 р. було в них багацько садків і огороджених дворів. Головна маса жидів живе з самого хліборобства; появився серед них новий тип людий.

Такі були наслідки насадження жидівських кольоній царським урядом проти опінії жидівських мас і проти волі самих кольоністів. На таке примусове насадження, з такими фінансовими жертвами міг іти тільки абсолютистичний уряд. На питання, чи можна цю спробу вважати доказом можливости перевести жидівську міську людність на землю, в положення хліборобів, ми відповімо словами одного з ліпших дослідників Маріупільських кольоній земського статистика і економіста Земцова: „Приклад хліборобських кольоній не придатний для доказу такого твердження; — треба досвіду цілком іншої міри і інакше обставленого, щоби робити якінебудь у цьому напрямку висновки".

Всі ці дані є нині актуальні. Цього року поставлено широко ініціятиву насадження жидівських хліборобських кольоній у межах Польщі. При кінці січня 1932 р. відбулися у Варшаві наради представників жидівського кольонізаційного т-ва „Ікач. Сапап", де II предсідник, жидівський великий землевласник Енґельман, реферував про новий кольонізаційний плян. Казав він, що в руках жидівських великих землевласників у Польщі є нині на „східних кресах" ... тис. моргів землі, якими можна розпоряджати під жидівську кольонізацію та в час кризи можна дешево закупити цілу низку великих жидівських маєтків. З його розрахунку на тих маєтках можна осадити яких 30 тис. жид. родин, тобто коло 200 тис. душ. Референт запропонував заснувати спеціяльний кольонізаційний фонд, куди кожний польський жид мусів би платити що місяця 20 сот. і крім цього, щоб на ту ціль розпочати збірки між американськими та анґлійськими жидами. Щодо кольоністів, то вони повинні би пройти спеціяльні хліборобські курси, а кольонізацію вести спеціяльна кооператива. Рівночасно треба би створити спеціяльне т-во для закупу збіжевих лишків від кольоністів.

Ясно, що засновувати нові хліборобські кольонії на східних землях Польщі значить відбирати ті землі від українського хліборобства.

Проф. О. Мицюк.

Філянтропійне облекшення самогубства.

Як одна волинська воєвідська установа гадає санувати волинське хліборобство?

(Кореспонденція з Волині.)

Про особливі волинські умовини життя доводиться раз-ураз нагадувати. Ці нагадування про тутешню дійсність кваліфікують тут майже як злочин. А українські підпанки з цього приводу істерично вигукують: протидержавність, вархольство та й ще гірше. За вигуками, звичайно, йдуть доноси з ріжними наслідками. А проте атаки й напасти не змінюють обєктивної правди, яка від часу до часу находить потвердження таки з урядового боку.

Ось нарешті повстало „Волинське воєвідське бюро для фінансово-земельних справ" і правда, про яку ми давно сказали, вийшла на денне світло. Це бюро в свому комунікаті, оголошеному через аґенцію ПАТ, стверджує:

1. Що 3.407 військових осад з 51.721 га землі задовжилося на суму 22,300.000 зол. (сьогодні ця сума вже більша) переважно в Рільному Банку й приблизно на 3 і пів міліонів у приватників; разом на суму біля 26 міліонів. Виточини заборження селянських господарств бюро не подає. Можна гадати, що воно є трохи нижче, але теж дуже високе;

2. Що є річю конечною обнизити процентову стопу на рільні кредити. Відсотки від задовження на Волині рівняються 3 квінтелям збіжжа з 1 гектара в той час, як арендний чинш тут рівняється всього 2 квінтелям збіжжа. Себто щоби заплатити відсотки, селянин мусить з особистої фізичної праці додати на гектар землі 1 квінтель збіжжа. А деж харчування родини і гроші на сплачення самого кредиту?

3. Ще страшніше бють рільника самоуправні податки. Представники рільників стверджують, що ці податки, особливо громадські, в кілька разів перевищують платничу спроможність хліборобських одиниць. (У волостях, значно більших від „ґмін", за царських часів працював писар з помічником, а тепер у „ґмінах" „працює" по 12—15 і більше осіб).

4. Очевидно, селянин мусить хапатися за позички у лихварів, які тягнуть з нього останнє...

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 5. ЛИПНЯ 1932.

СТ. ЛЕВИНСЬКИЙ.

З ЯПОНСЬКОГО ДОМУ.

ПОДРУГА НАШОГО БОНЗИ.

I.

— Коли хочете пізнати японську душу, студіюйте буддизм.

Той, хто проголошував таку високопарну сентенцію, сидів проти мене у позиції покутуючого дервіша, підтягнувши ноги під себе і поклавши один палець на уста, якби для ліпшого підкреслення досконалої симетрії свого тіла. Його голова нарисована була на тлі мадон Рафаеля, що ними були виліплені всі стіни кімнати. Вся постать, зачесана чорними кучерями, нагадувала великого коцура, що заховав чуйний блиск своїх очей у круглі рямки рогових окулярів.

Цей образок неодмінно стає перед моїми очами, коли думаю про пана Мацуя, бонзу, як ми його в японському домі прозвали. Він студіював фільософію. Увесь день сидів обложений книжками в бібліотеці, шелестів паперами, постукував олівцем по столі або позіхав на весь рот, зовсім так, як це робить кіт, коли злазить з теплої печі.

Пан Мацуй мав ще ту прикмету, що зовсім нерадо вдягав европейську невигідну одежу, а залюбки ходив у широкому, бронзовому кімоно і в японських капцях. Вечором співав у своїй кімнаті буддійських священних пісень, що здобуло йому повагу серед старших, консервативних громадян нашого дому; молоді-же „поступовці" називали його згірдливо бонзою. Це, зрештою, не дуже ображало пана Мацуя. Він завжди ходив поважний, дещо насуплений, ніби відокремлений від решти світу своєю буддійською фільософією. Так мені щонайменше здавалося, коли я дивився на нього, як поважно ступає, глухий на всі залицяння і спокуси світа.

Але вечором, після чаю, коли сонце погасне на небі, а після дня, повного праці та зусиль, приходить ніч, непроглядна від містерій і бажань, пан Мацуй зміняє своє звичайне поважне обличчя. Тоді можна його здибати у товаристві кількох японців у великій салі, як з завзяттям дебатує над якимось важливими проблемами.

Раз зважився я послухати такої розмови. Небагато розібрав, але два слова повторялися завзято в їх дебаті. Ці слова були: капуста і помідори...

— Що таке — злякався я — яке таємне значіння в ритуалах буддійської віри можуть мати ці скромні оздоби наших городинних ґрядків?

Мій сусід зніяковів, коли почув мій запит.

Невжеж, справді? — думав я.

Алеж ні, він засміявся, вони балакають тільки як плекати городину.

Ця пренаївна риска характеру буддійського фільософа зацікавила мене і я був надзвичайно вдячний нагоді, що звела мене з ним ближче.

Сталось це завдяки одній жінці.

Це звучить романтично. Але цей будійський романтизм набере спеціяльного посмаку, коли виявиться, що жінкою, що про неї йде балачка, була пані Давре, завідуюча „економка" нашого дому.

Пані Давре мусіла бути колись справжньою красунею. Ще сьогодні її очі були повні якоїсь ніжної, мелянхолійної краси. Риси обличча були дуже реґулярні. Сиве, мов у голуба, волосся по старомодному вязалося на чубку голови.

Неодин з нас, глипнувши крадькома на її прегарне обличчя, подумав про себе: „чому пані Давре залишилася старою панною? Про це ходили ріжні версії в нашому домі. Одні казали, що пані Давре була довгі роки нареченою, що справді кохала свого вибраного і, коли він загинув, помер, рішила носити жалобу по нім усе життя. Інші впевняли, що вона ніколи нареченою не була, що мужеська нестійкість і крутійство завбридли їй до того, що відреклася світа назавжди. Але, як там і було, пані Давре жила серед нас зі серпанком тайни на свому гарному обличчі.

Займала вона дві кімнати на першому поверсі поруч других однаковісіньких кімнат, призначених для нашої братії. Не потребую навіть додавати, що ніхто ніколи у цьому жіночому санктуарії не був окрім наших послужницьких. Можливе, що на столику біля вікна або на полиці стояла там якась таємна фотографія обличчя, освячена довгими роками туги, давній символ смерти, зрозумілий тільки для неї, але ніхто про це не знав.

На грудях носила малий чорний хрестик...

ню шкіру. (Напр., за куб. метр збіжжа, позиченого на весні на насіння, селяни мають віддати в осені по 4—5 метрів).

Бюро вважає за необхідне перевести різного роду конверсію кредитів і залеглостей, обниження податків і відсотків, налагодження в осені збуту збіжжа і т. д.

Особливо цікаве є одно побажання, сформуловане таким способом: „Держава мусить найти відповідну форму, яка уможливила би селянам позбутися — задля віддовження решти частини рільного варстату — частини землі на сплату зобовязань, затягнених рільниками в державних банках, так, щоби ту землю перейняв Рільний Банк. Редакція того речення нелегкостравна, але думка досить ясна. Можна її розшифрувати так:

За те, що рільник мусів платити надмірні відсотки, які на третину перевищували дохід з землі; за те, що комунальні податки в кілька разів перевищували його платничу здібність; за те, що він мусів на ці податки й відсотки затягати позички в лихварів на страшні відсотки; за те, що він не мав вільної руки організуватися, підіймати рільничу культуру й кооператизувати своє господарське життя, — повинна бути дана йому можливість **сплатити залеглі кредити, податки й відсотки частиною своєї землі**, яку повинен перейняти Рільний Банк, щоби продати комусь іншому, або самому господарювати на ній. Або — посадити на ній якогось нового кольоніста.

Хіба не геніяльна думка волинських економістів? Селянин, що має 3 га землі, зможе за борги й відсотки віддати один чи півтора га, а на решті землі залишиться **чистий** від зобовязань і житиме „щасливо". Звичайно, може зменшити собі пайку харчів. Біда лише з дітьми, які підростають і вимагають і собі варстату праці.

Не маємо сумнівів щодо того, що справа осадників майже безнадійна, бо вони, не вміючи господарювати й сильно заборжившися (до половини вартости землі), з своїх зобовязань не виважуться. Очевидно Рільному Банкові прийдеться переймати в них землю і мабуть не частинами, а в цілості.

Інакше справа стоїть у наших кваліфікованих селян-рільників. Вони видобудуться з тяжкого положення, лише вимагають голосу в справах, які їх торкаються, та нормальних умовин життя й праці.

Першим кроком до цього повинно бути анулювання всіх тих платностей, які не відповідали дохідності господарств, або відповідне їх зменшення; далі — відрочення їх до часу, коли приведеться господарства до нормального стану; і врешті — усунення з економічного життя короткозорого політиканства й уможливлення рільникам сільсько-господарської організації і кооперації. А значить — усунення „дубенського" кооперативного права та всіх інших подібних експериментів.

Senex.

Я не згадував би навіть цієї подробиці, якби не своєрідні, віткові погляди японців, що їх удалося мені переловити. Хрест на грудях жінки, якого ми, цілуючи її, не пробуємо навіть відсувати на бік, є в очах японця символом чужої віри, що авреолом незайманости окружає особу, що його носить.

Подія, на яку я натякнув вище, почалась чимось зовсім непередбаченим. Одного вечора пан Мацуй, замість зійти у велику салю і вести довгу, річеву дискусію на тему городинних благ ... забрав поміж круті вулички міста. Як воно сталося, не знаю. Чи був це свідомий акт волі, чи тільки вислід чийогось крутійства і хитрощів? На це питання важко найти вдоволяючу відповідь. Думаю, що досить буде записати, що потому вечора пан Мацуй пройшов мовчазно попри нас, мов людина задивлена у власну тінь, і попрестував до дверей. Він мав на собі европейський одяг і новісенький, мягкий фільцовий капелюх.

Від хвилини, коли наш друг, покинувши безпечний острів японського дому, необачно кинувся за колірними оманами паризького вечірнього світа, минуло вже декілька годин. Поволі велика саля на долині порожніла. Розмова не складалася; ставало лячно самому у скляних мурах і сонно від рішучого наступу ночі. Біля північ всі світла погасли і ми спали спокійно, забувши не тільки необачного пана Мацуя, але взагалі весь світ з всіма його житейськими проявами.

(Продовження буде)

—o—

В обороні чести вчителя-громадянина.

Відповідь на клеветницьку нотатку в „Українськім Голосі" на п. Августина Домбровського.

В 23. ч. „Українського Голосу" з дня 26. червня 1932 р. поміщено допис, п. н. „*Львів-Личаків*", в якому у крайньо брутальний спосіб „один з батьків" накинувся на нашого товариша п. Августина Домбровського, управителя школи ім. Князя Льва у Личаківській дільниці. Висказує своє здивування „яким робом попав він на стілець управителя школи" і закидує йому, що „сам нічого не робить і другим перешкоджує.." та завдяки тій його „діяльности" „фреквенція у школі впала в застрашаючий спосіб".

Підписане львівське рідношкільне вчительство вважає своїм обовязком станути в обороні оневаженого товариша і пояснити людям злобним, малограмотним і несвідомим, хто такий п. А. Домбровський, як попав на управителя рідної школи і як він „нічого не робить".

Всім, хто хоч трохи цікавиться нашим народнім життям і шкільництвом, відомо, що Августин Домбровський це один з чолових і найбільше активних українських учителів, який здавна вже, ще перед війною, разом зі своєю дружиною, відомою нашою письменницею Марією Підгірянкою, працював скрізь і всюди в учительських і культурно-освітніх організаціях. Де тільки побував учителем, там засновував Соколи, Січі, Читальні „Просвіти", каси Райфайзенські, Бесіди, Кружки „Сільського Господаря", Педагогічні кружки і Взаїмної Пом. Учит. Підчас війни 1917. і 1918. р. працював у Педагогічній Раді в Павлограді на Катеринославщині, як секретар Ради. Там теж викладав на 3-місячнім учительськім курсі методику й практичну педагогіку. В листопаді 1918. перебирав з д-р Макухом владу від австрійських урядників у Товмачі, випрацьовував пляни й розділ праці. Повітова Національна Рада назначила його комісарем на Отинійщину, де перевів удачно рекрутацію й збірку національного податку. В тім самім місяці іменовано його шкільним інспектором на Товмаччину. (Декрет, виставлений міністром освіти, пок. А. Барвінським, находиться у Музею ім. Шевченка). Про його інспекторську діяльність висказався на засіданні Нац. Ради у Станиславові секретар внутрішніх справ д-р Макух словами: „Одинокий товмацький шкільний інспектор виповнив своє боєве завдання! В товмацькому повіті всі школи направлені, всі школи чинні".

В грудні 1918 р. вибрано тов. Домбровського послом до Укр. Національної Ради в Станиславові, де увійшов до адміністраційної й шкільної комісії. Був у ній заступником голови і референтом. В січні 1919 вибраний членом Трудового Конгресу у Київі, виїхав на свято злуки ЗУНР із УНР.

На еміграції в Камянці Подільськім працював в комісії для реформи шкільництва при Мін. Осв. УНР під проводом бл. пам. Петра Холодного, який видав публікацію про праці цієї комісії і там згадує теж про визначну співпрацю тов. Домбровського. В Камянці Подільськім зорганізував тов. Домбровський комітет для допомоги вчителям емігрантам. Подільська Учительська Спілка вибрала його членом Подільської Ґуберніяльної Шкільної Ради й доручила управу народнім шкільництвом подільської ґубернії.

Приневолений умовинами перейти на Закарпаття, полишив і там по собі як учитель найкращі спомини, чого доказом слова признання, висказані на його адресу делєгатом Закарпаття на минулорічнім ювилейнім Зїзді. Вз. Учительської Пом. Осягами його праць у школі, виховними шкільними й позашкільними методами зацікавилося було навіть чеське педаг. Т-во ім. Коменського. Але вислові чеська влада почала усувати вчителів галичан і тов. Домбровський мусів вертати до Галичини, де іменовано його (на двох конкурсах) управителем „Рідної Школи" ім. Князя Льва. І мав до цього повні права і кваліфікації як може ні один з рідношкільних його товаришів.

Треба ще згадати, що тов. Домбровський від 1908 р. працює і пером в учительських видавництвах: „Прапор" у Коломиї, „Український Учитель" і „Рідна Школа" в Станиславові. (Цей останній журнал сам він редаґував і фінансував), „Учительське Слово" і „Шляхи Навчання" у Львові, де є членом редакційного комітету. Крім того написав: „Український буквар для українських шкіл" (вийшов 1919 виданням філії Укр. Педагог. Т-ва у Станиславові) та „Буквар для неграмотних" (вид. „Просвіти" у Львові).

Тепер працює тов. Домбровський у „Рідній Школі" щиро й совісно, чого доказом — як признає сама Головна Управа, — що фреквенція в личаківській школі зросла, а не впала „в застрашаючий спосіб", як написав „один з батьків". Як голова Секції рідношкільного учительства, як досвідний педагог, що слідить і за новими формами навчання й виховання, дає товаришам взірцеві показові лекції й виклади, які тішаться загальним признанням. Як спершу член, а тепер голова львівського Повітового Союзу Кружків, сам взяв на себе найбільший тягар праці, розїзджаючи по селах для пропаганди ідеї „Рідної Школи" для творення кружків. Так працював і працює тов. Домбровський від десяток літ і не тільки нікому не перешкоджує побіч себе трудитися, а навпаки, накликає до тої праці всіх, хто хоче щиро працювати для ідеї, а не лише для слави свого „я".

Але в дописі „Укр. Голосу" є ще один закид в сторону тов. Домбровського, а саме, що він „стягнув собі неправно одномісячну платню учительок і звернув щойно тоді, як справа набрала великого розголосу". Цей закид вважаємо так неймовірно безсоромним, що переходимо над ним до денного порядку, полишаючи розвязку його самому тов. Домбровському на відповідній дорозі.

Допис підписаний: „один з батьків", але ми, вчителі, знаючи психіку батьків, не можемо й повірити, щоби хтонебудь з них, за таку теплу щиру опіку, з якою тов. Домбровський піклується личаківською дітворою, зважився кинути на нього такі зненогані наклепи. Ми віримо в побіду правди й хрустального характеру тов. Домбровського наперекір усім крикунам і клеветникам.

У Львові, 30. червня 1932.

ЗА ЛЬВІВ. РІДНОШКІЛЬНЕ ВЧИТЕЛЬСТВО: *Константина Малицька, Стефанія Пашкевич, С. Позмурський, Февронія Герасимовичева, Іванна Скоплякова, Марія Ліщинська, Марія Кузикова, Теодора Ліщинська, Марія Заячківська, Олена Прокоп, Анна Северська, Параскевія Салдит, Марія Козловська, Анна Кульба, Р. Миколаєвич, Анна Полянська, Марія Несторенко, Марія Яворська, Любов Панчишинова, Евгенія Пашкевичева, Марія Ганущакова, Стефанія Ветерова, Повалямський Володимир, Іван Стевчак, Михайло Дворян.*

З огіркових сензацій...

Фантастичні поголоски про „польсько-українські переговори". — Заява голови Українського Клюбу посла д-ра Дмитра Левицького.

Варшавські кореспонденти — люди сожалінія гідні: вони мусять щоденно подавати своїм часописам у краю столичні новини... яких нестають, політичне життя задеревіло, соймові кулюари віють мертвецькою пусткою, — колиж надійде ще канікулярний „огірковий" сезон — розпука хапається тих бідних жертв своєї незавидної професії. У такій ситуації вони безпардонно пускають у світ кожну „сензацію", яку їм підкаже лише їхня фантазія, а досить появи на варшавському ґрунті постаті одного посла, щоби з цим „фактом" вязати негайно всякі далекойдучі комбінації. Лише такою канікулярною мізерією можна пояснити „сензацію", яку принесли деякі львівські газети про нові „переговори". І так напр. „Курер Львовскі" з 3. ц. м. подає телефонат з Варшави: „Як зачувати, поміж санацією та українцями (і санація і українці взяті у „Курерку" в „лапки" — Прим. Ред.) з Галичини (Малопольскі — Прим. Ред.) починаються знову якісь пертрактації. Від українців веде їх д-р Дмитро Левицький, який вчора приїхав до Варшави.

До речі: цю звістку прочитав д-р Дмитро Левицький із найбільшим здивуванням — у Львові. Тому не було ніяких труднощів звернутись до нього негайно з просьбою висловитись про цю „сензацію", на що ми дістали слідуючу заяву:

„В нинішній польській пресі появились звістки, начебто я вів у Варшаві якісь „пертрактації" з колами Клюбу ББ в українських справах. Заявляю оцим, що я був в останніх днях у Варшаві у приватних справах, але ніяких переговорів з ніким не вів, а навіть взагалі не говорив ні з одним із членів Клюбу ББ. — Д-р Дмитро Левицький.

*

Може би справді навіть у канікулярних огіркових часах видумувати інші сензації, нпр. про морського вужа довжини двох кільометрів, зловленого на вудку у Віслі з варшавської пляжі... Булоб і цікаво, і весело, а так — ні одно ні друге.

ВИБОРИ В РІВНІМ ЗАТВЕРДЖЕНІ.

На останнім засіданні надаірної влади в Луцьку розглядали справу виборів до міської ради в Рівнім. Вибори ті воєвода затвердив.

ГРОЗЯТЬ ФАБРИКАНТОВІ ЧЕКОЛЯДИ.

Відома львівська фабрика чоколяди Гефлінґер виповіла працю кільком робітникам. У звязку з тим власник фабрики м. радник Гефлінґер одержав листа, в якому автор погрожує Гефлінґерові, що з ним станеться те саме, що сталося з директором жирардівських фабрик. Гефлінґер передав листа слідчому виділові поліції. Проба письма після докладної експертизи дала позитивний вислід і можна було устійнити автора листа.

ЗНИЖКА ПЛАТЕНЬ У ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 3. VII. ПАТ. Проєкт привернення бюджетової рівноваги, який вчора уряд зложив у парляменті передбачує м. ін. 5-процентову готівкову редукцію винагород держ. службовців і оподаткування фондів, складаних у касах ощадности.

ҐІТЛЄР — СВОЯК ВИС. КОМІСАРЯ ҐРАВІНИ.

Як ми вже повідомляли, небаром Гітлер має оженитися з внукою Ришарда Ваґнера, Вінфрідою. При тій нагоді пригадують, що і високий комісар Ліґи Націй у Данціґу гр. Ґравіна жонатий з внукою Ришарда Ваґнера. Колиж би дійсно Гітлєр оженився з Вінфрідою Ваґнер, то він і Ґравіна булиб близькими свояками.

СТРАЙК ШКІЛЬНИХ ДІТЕЙ.

ЛЯЙПЦІҐ, 3. VII. ПАТ. На знак протесту проти зменшення суспільних підмог у багатьох містах Саксонії вибухнув шкільний страйк. Беруть у ньому участь лише діти безробітних. У самім Дрездені страйкує більше як 1000 дітей. Загалом страйкує кілька тисяч шк. молоді. Страйк інспірують комуністи.

САБОТАЖІ ПО НІМЕЦЬКИХ ШКОЛАХ.

БЕРЛІН, 3. VII. ПАТ. Останніми днями вибухали в німецьких школах пожежі. В усіх випадках мали вони анальоґічні причини та звичайно вибухали в одній клясі. Ні причини, ні підпалячів не вдалося викрити. По школах поробили спец. зарядження для збільшення обережности. Всеж в одній берлінській школі вибухнула вчора пожежа. Вогонь підложений був у шафі. Пожежу вгасили; ведуть слідство.

ПРИСУД У СПРАВІ КОРТІСА.

ФЛЕМІНҐТОН. (Ню Джерзі), 3. VII. ПАТ. Посередника в справі схоплення Ліндберґового синка признали винуватим за складання фальшивих рапортів. Після 4-годинної наради суд присяглих передав справу трибуналові справедливости.

БІЙКА У ВІДЕНСЬКОМУ СОЙМІ.

ВІДЕНЬ, 2. 7. ПАТ. У віденськім соймі нац. соціялісти уладили бурливу демонстрацію проти предсідника, президента сойму соц. демократа Данеберґа. Сказали, що не допустять, щоби соймові проводив жид. Між соц. демократами та нац. соціялістами прийшло до бійки. Обі сторони мали ранених. Не зважаючи на обструкцію нац. соціялісти полагодили денний порядок. Президент заповів загострення реґуляміну.

ВДУШИВСЯ БУВШ. ПОРТУҐАЛЬСЬКИЙ КОРОЛЬ.

ЛЬОНДОН, 2. 7. ПАТ. Нагло та несподівано помер 43-літній бувш. португальський король Мануель II. у посілости Твікенгем біля Льондону. Смерть зробила велике враження, бо Маель був дуже популярний в товариському та спортовому світі. Кажуть, що він нездужав на горло. Спроваджений лікар пензлював горло і при цьому вата впала до дишниці й король задушився.

Ще передучора Мануель із бувш. еспанським королем Альфонсом був на ситківкових змаганнях у Вімбледоні. І сьогодні сподівалися його, та управа ситківкових змагань дістала телеграму, що Мануель не приїде. Просив, щоби про це повідомити кор. пару. Покійний був із роду Браґанца-Кобурґ. В 1901 р. анархісти вбили Манулевоо батька короля Карла І. і його брата наслідника престолу Людвика Пилипа; Мануель був тоді лише легко ранений. В 1910 р. вибухнула революція і Мануель мусів кинути престіл та переселитися до Анґлії. В 1913 р. оженився зі своячкою кн. Авґустою Вікторією з Гогенцолернів Сіґмарінґен. Подружжя було бездітне, тому то тепер зі смертю Мануеля скінчився рід Кобурґ-Браґанца.

ПРИПИНЕННЯ „ФОРВЕРТСУ".

БЕРЛІН. 3. 7. ПАТ. У виконанні постанови держ. трибуналу президент берлінської поліції припинив видавництво „Форвертс-у" на час від 4. до 8. липня.

ОСТАННІ ВІСТИ

На підмогу „Рідній Школі".

ПОЧАТОК ЗРОБИЛА „ВЗАЇМНА ПОМІЧ УКРАЇНСЬКОГО ВЧИТЕЛЬСТВА".

На заклик Головної Управи „Рідної Школи" — прийти з негайною одноразовою допомогою „Рідній Школі" в дуже скрутному її матеріяльному положенні — перше відгукнулося українське народне учительство. Загальні Збори „Взаїмної Помочі Українського Вчительства" з дня 3. липня 1932 ухвалили одноголосно дати „Рідній Школі" 1.000 зол. (тисячу зол.) як одноразову допомогу. За цим визначним даром повинні піти відповідні дари наших товариств, банків, фінансових і економічних інституцій, кооператив, інших установ і цілого українського громадянства. — Дуже важке положення „Рідної Школи" вимагає в нинішні часи від української суспільности геройського подвигу і ми твердо віримо, що вона на цей подвиг здобудеться. — Хтож слідуючий?

Жахливі події в Ліськчині.

В суботу 2. ц. м. рано наспіли перші вістки до Народної Канцелярії у Львові про жахливі події в Устриччині. Случайно присутні у Львові українські посли цеї округи д-р Степан Біляк і Гринько Тершаковець удалися сейчас до львівського воєводи д-ра Рожнецького з інтервенцією. Воєвода потвердив на загал правдивість жахливих подій, при чому додав, що число убитих і ранених селян, поліціянтів і жовнірів є доволі велике. Подразненим тоном намагався воєвода звалити вину за події на українські націоналістичні круги, проти чого посли зареаґували. Воєвода відмовився від точнішого зясовання ходу подій, відсилаючи інтервенієнтів до змісту урядового комунікату. Оба посли домагалися обєктивного переведення доходжень та забезпеки життя і майна українського населення.

СВЯТО ЕВХАРИСТІЇ У ЛЬВОВІ.

Свято Евхаристії відбулося в неділю 3. липня ц. р. у Львові не менше величаво, як минулими роками. Під проводом Преосвященного епископа Бучка та при участи численно зібраного духовенства вийшли всі львівські процесії в 10. год. передполуднем до Ринку на святочний похід. В святі взяло численну участь українське населення м. Львова. Безпосередньо за Преосвященним бачили ми в поході представників українських установ, Української Парляментарної Репрезентації і Українського Католицького Союзу. У поході йшли теж корпоративно українські міщани, ремісники та робітники і робітниці зі своїми прапорами. Похід відкривала орхестра „Зорі", а співав лише хор радника Купчинського.

На величавий вигляд свята Евхаристії вплинула теж гарна сонішна днина.

ПІДМОГИ ЛИШЕ 13 ТИЖНІВ.

На основі нового закону про забезпечення на випадок безробіття, який входить у життя 11. липня, безробітні діставатимуть підмоги лише 13 тижнів. Продовження заосмотрення до 17 тижнів залежне від винайдення на це покриття в рямцях Фонду Безробіття. За основу при визначуванні підмоги братимуть винагороду за час 13 тижнів, які робітник працював перед зголошенням у справі підмоги. Припис цей має утруднити установам штучну підвишку платень перед звільненням робітників, щоби їм улекшити побирання більших підмог.

ПРОГНАЛИ БАПТИСТІВ.

СТАНИСЛАВІВ. 3. 7. ПАТ. У селі Чолгани (пов. Долина) прийшли агітувати три баптисти. Місцеві люди, яких зібралося до 200 прогнали агітаторів. Вони втекли до двора. Дідич Закшевський стріляв із револьвера і люди розбіглися, полишаючи на місці потурбованих баптистів.

ДІВЧИНА ЗАСТРІЛИЛА КАПІТАНА ЖАНДАРМЕРІЇ.

У Львові при вул. Сапіги 23. в ресторані „Гунґарія" в кімнаті за заслоною сидів у неділю 38-літній жонатий капітан жандармерії Йос. Коритовський, якого хора жінка лікується в Жеґестові. До столика Коритовського присілася „легка" дівчина бувша „фортанцюристка" у Катовицях та Варшаві Софія Мищишин. Тепер кап. Коритовський встав і пішов заплатити рахунок. На столику лишив течку, в якій був револьвер і фот. апарат. Мищишинівна витягнула з течки револьвер, відімкнула безпечник і держала його в руці, звернувши до заслони. Коли кап. Коритовський вертався та був уже перед заслоною, впав револьверовий стріл. Куля поцілила Коритовського в правий висок і пройшла наскрізь. Коритовський впав на землю неживий. Переслухана Мищиш. вознала, що не здавала собі справи, що забава револьвером може скінчитися так траґічно. Зрештою була підхмелена, бо випила шість горівок і три великі пива. Після того попросила дижурного поліцая, щоби позволив їй закурити папіроску та сягнула до торбинки. Поліцай не хотів позволити. На це дівчина відповіла: „Не бійтеся, пане. Це, що сталося, минуло, вже не вернеться". І витягнула зеркальце та стала приглядатися. Після того розплакалася та просила, щоби повідомити про випадок її родину: хай знають і поможуть їй, бо вже досить годі їй так жити.

САМОГУБСТВО З ПРИЧИНИ НАДУЖИТЬ.

У Львові за Личаківською рогачкою струївся сільним квасом вязничний дозорець Роман Сітко. Рішився покінчити з життям тому, що дістав акт обвинувачення в звязку з надужиттями, в які був вмішаний і бувш. начальник тюрми „Бриґідки".

Орґанізаційний рух в краю.

Повітовий Народній Зїзд у Бродах.

У вівторок дня 21. червня ц. р. відбувся Повітовий Народній Зїзд у Бродах. У Зїзді взяло участь 70 відпоручників 25-ти громад брідського повіту. Зїзд відкрив короткою промовою заст. голови п. Северин Левицький. До Президії вибрано п. Северина Левицького як предсідника, а п. Германа Юрка як секретаря. Звіт з діяльности Української Парляментарної Репрезентації та господарський реферат виголосив пос. д-р Макарушка. Головний секретар В. Целевич зі Львова виголосив орґанізаційний реферат. По рефераті виязалася широка дискусія, в якій забирали голос численні промовці, між ними Іван Войтович з Лешнева, Федір Радкевич з Бялівочка, Надорожний Максим і ін. Відповідь на запити і вияснення давав В. Целевич. На внесок комісії нової вибрано Повітовий Комітет УНДО. Головою вибрано д-ра Володимира Левицького, адвоката у Бродах, а секретарем Гриця Павлюка. Д-р Володимир Левицький зложив подяку за вибір і заявив, що Повітовий Комітет приступить негайно до праці. Ухвалено внесок про довіря Центральному Комітетові і Українській Парляментарній Репрезентації.

Вечором того самого дня відбулася нарада брідської інтеліґенції і міщанства, на яких дискусійний реферат на актуальні політичні теми виголосив секретар В. Целевич зі Львова. По рефераті розвинулася оживлена дискусія.

Із судової салі.

СМЕРТНИЙ ПРИСУД У СТРИЮ.

Суд присяглих у Стрию розглядав справу Мик. Грицева та Федя Вірта з Горуцьку, обвинувачених у цьому, що вбили з кріса Юрка Чорного а зранили Федя Завалу. Вірт признався в поліції, що стріляв Гриців. Присяглі потвердили питання суду про злочин душоубства щодо обох обвинувачених. Трибунал відкинув ухвалу присялих щодо Вірта а проголосив смертний присуд щодо Грицева. Оборонець заповів касацію.

Спортові висліди.

УКРАЇНА — ЧОРНІ І. Б. 1:0 (0:0).

Дуже слаба й хаотична гра обох дружин. Україна зовсім не пригадувала своїх попередніх виступів. Найслабше випала гра помочі і нападу, який стріляв рідко й нецільно. Найслабший Лисик. Гострої й брутальної гри Чорних, якої жертвою падали часто наші змагуни (Ґоцький І., Борсук, Підлісецький), не зумів слабо суддюючий п. Вайсберґ припинити. Одинокі ворота добув у 23. мін. другої половини Ґоцький І. головою з центри Борсука.

ЛІҐОВІ МИСТЕЦТВА.

ЛЬВІВ. 22 п. п. — Чорні 2:1 (1:0).
КРАКІВ. Гарбарня — Поґонь 2:1.
ВАРШАВА. Варшавянка — ЛКС 1:1 (1:1)
ПОЗНАНЬ. Варта — Рух 3:0 (2:0).

А-КЛЯСОВІ ЗМАГАННЯ.

ЛЬВІВ. Світезь — Ресовія 3:0 (в. о.).
ПЕРЕМИШЛЬ. Польонія — Поґонь І. Б. 5:3 (1:0).
ЛЬВІВ. Олд-Бої — Поґонь (Стр.) 0:0.
ЛЬВІВ. Лехія — Гасмонея 4:1 (2:0).

МІЖНАРОДНІ СИТКІВКОВІ ЗМАГАННЯ.

ЛЬВІВ. ЛКТ — Тенніс Клюб Роман (Румунія) 4:3.

НАШ КЛИЧ:
ЩО РОКУ КУПИТИ ОДНУ БОДАЙ КНИЖКУ ВІД „ПРОСВІТИ"!
ВСІ НА ФРОНТ РОЗБУДОВИ „ПРОСВІТИ"!

З країни радія.

РАДІО, ЛІТАКИ, ПОЛІЦІЯ І — ПЕРЕГОНИ. Кермування рухом з висоти. — Радіокоманда з просторів. Постійний радіо-летунський відділ.

Англійський поліційний уряд в цьогорічних перегонах „Дербі“ в Епсом перший раз скористав з радія та літака при кермуванні величезним скомплікованим коловим рухом на дорогах, що ведуть до найбільшого перегонового тору в Англії, яким є Епсом. Для цього вжито т. зв. літак „вітрак“, конструкції де ля Ґєрва. Є це літак, який удержується у довільному пункті над землею та заосмотрений в радіофонічну коротковхильну надавчо-відбірну інсталяцію.

Літак цілими годинами держався в одному пункті над серединою гіпподрому, в якому сходиться 7 головних шляхів з ріжних сторін краю. В літаку сиділи поліціянти-літуни, обізнані предобре з кермуванням скомплікованим коловим рухом. З літака порозумівалися при помочі коротковхильного апарату зі стацією на землі, а відси вже звичайним телефонічним каблем з поліційним постерунком. Радіовий літак, що висів над Епсом, скорим оком обіймав ситуацію всюди, де загрожувала небезпека катастрофи і зразу сигналізував зарядчі розпорядки, які в кільканадцять секунд доходили до поодиноких, попумерованих поліційних постерунків на шляхах.

Цілий експеримент випав дуже добре. Ні разу не повстав затор на дорогах. Внаслідок цього англійська поліційна управа постановила зорганізувати постійний радієво-летунський відділ для регуляції руху на рухливих шляхах.

Слід пригадати, що спробу з обсягу радієво-летунської комунікації переводила вже перед кількома роками варшавська радіостація. Тоді переведено розмову зі звичайного летунсько-комунікаційного апарату при помочі мікрофонічного надавчого уладження за посередництвом варшавської радіостації та міської телефонічної сітки з кількома особами у Варшаві. Звідси бачимо, що радіофонія може увійти в усі ділянки прилюдного життя та має перед собою необмежене поле розвитку.

„РАДІОПАВУКИ“.

В деяких західньо-европейських країнах бувають сільські дороги висаджені овочевими деревами, яких не береже ані огорожа, ані сторож. Проходить цими дорогами тисячі людей — але нікому не приходить на думку зірвати з тих дерев хоч горстку соччистих вишень, доспілу грушку чи рум'яне яблуко, бо кожний там розуміє, що це булаб крадіж. На жаль, ми ще далеко від того досконалого почуття чесности і святости чужої власности: досить переглядати щоденну поліційну хроніку. Одною із форм крадіжи є безумовно т. зв. „радіопавукарство“. Хто є цим павуком Радія? Є ним кожний, хто, збудувавши собі сам, або купивши радіовідбірник, користає з радія, не реєструючи попередньо свого відбірника в найближчому почтовому уряді та ухилюючись в цей спосіб від щомісячних абонаментових оплат. По думці арт. 28. закону про почту, телеграф і телефон, „радіопавукрство“ є в Польщі злочином, який закон суворо карає. Цей артикул звучить так:

„Винний закладання або удержування в руху уладжень почтових, телеграфічних і телефонічних всупереч постановам цього закону, буде караний арештом до трьох місяців та гривною до трьох тисяч золотих, або одною з цих кар. Одночасно з карою можна наказати конфіскату уладжень на річ скарбу державного“.

На підставі приблизних обчислень, більше одна третина загалу польських радіослухачів є „радіопавуками“. У Німеччині є кількадесятькратно більше абонентів радія, як у Польщі, а головний комісар німецької радіофонії Гане фон Бредов заявляє, що шкідливих „радіопавуків“ можна почислити в Німеччині на пальцях одної руки, тоді, як у Польщі користає безправно з радія що третій радіослухач.

НОВИНКИ

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів, вул. Хорушина 5.** (біля кіна „Аполльо“) поручає по найнижчих цінах, ковдри, матераци і постіль. Переробляє ковдри по 6 зол., матераци по 8 зол.

1995 11—20

— **Бувша „Черчанська орхестра“** повідомляє своїх симпатиків, що цього року, з причин від неї незалежних, концертувати в Черчі не буде.

— **Виставка української графіки** продовжена до 10-го ц. м. Хто з українців не бачив ще її експонатів, повинен їх конче оглянути.

— **„Нова Хата“** повідомляє, що на її обгортці видруковано помилково ціну 1.80 зол. за подвійний літній примірник замісць 3 зол. і звертає на це увагу своїх кольпортерів.

— **Вийшли на волю.** В пятницю 1. ц. м. вийшли з тюрми у львівських Бриґідках на волю політичні вязні пп. Огродник Степан і Дм. Біляк з Дрогобича. Оба вони сиділи у слідчій тюрмі під замітом приналежности до ОУН від квітня ц. р. Одночасно довідуємося, що з слідчої тюрми вийшов на волю також д-р Богдан Гнатевич.

— **Добре їм поводиться.** Відомий радянофільський тижневик „Сила“ появляється тепер тричі в тиждень, себто що другий день. Видно, що є такі, яким у цих тяжких часах добре поводиться.

— **Прикрий інцидент.** Цими днями трапився на вулицях Львова дуже прикрий інцидент: двох наших дентистів д-р Б. і п. Н. побило себе до крови палицею та руками. Свідками цієї сцени були випадкові прохожі і один бруковий орган описав її вже з ріжними подробицями. На цю тему кружляють по місті вже ріжні чутки про дійсну подію і один із заінтересованих прислав навіть до нашої редакції власний її опис. Справа імовірно найде свою розвязку на судовій салі, а може й Лікарська Палата вважатиме за відповідне заняти своє становище до неї. Сама справа настільки скандальна, що найкраще було би обійти її мовчки. Не маючи наміру виступати в ролі суддів у особистих справах, все-ж таки мусимо висловити свій жаль, що інтеліґентні, поважні люди на таких становищах уважають можливим полагоджувати свої особисті порахунки на вулиці і то в такій некультурній формі. Весь той інцидент має вже свою дуже несмачну передісторію, до якої причинились обі сторони. Ціле щастя, що „Українське Лікарське Товариство“ не буде приневолене розбирати цієї сумної справи тому, що д-р Б. до нього вже не належить.

— **Будова української театральної салі в Чернівцях.** Черновецький „Час“ повідомляє, що на днях відбулося засідання виділу Т-ва „Народній Дім“ у Чернівцях, на якому вирішено збудувати театральну салю. Теперішня саля в „Нар. Домі“ за мала навіть на концерти, не кажучи вже про театральні вистави, яких не можна влаштовувати наслідком недостачі сцени. Тому виділ Т-ва хоче зарадити лихові в той спосіб, що із теперішньої салі буде пробита стіна до двох сусідніх кімнат, з яких буде зроблена сцена. В найближчому часі буде розписаний конкурс на будову.

— **Під увагу, тим, що не знають, куди їхати на вакації.** Дістаємо такий заклик: Усім тим, що бажають знайти відпочинок у здоровій гірській околиці, а не мають можливости виїхати до дорожчих місцевостей, радимо приїздити до нашого підгірського села Уторопи. У нас одержите дешево помешкання й харчі, а до того прегарне гірське повітря і соляні купелі в наших потоках і джерелах. Своїм побутом у нас причинитеся до поліпшення стану нашої бідної Гуцульщини. Потрібні інформації подасть М. Костів, с. Уторопи, п. Яблонів к/Коломиї. (Село лежить при шляху Коломия — Яблонів — Пістинь. Доїзд автобусами на місце).

— **Комуністична аґітація в школі.** Аґ. „Всхуд“ повідомляє, що підчас роздачі свідоцтв у муж. учительській семінарії ім. Собінського у Львові студент І. року політехніки Володислав Ігор Михальчак впав до викл. салі IV. курсу та вкинув пакет комуністичних відозв. За Михальчаком пустилися в погоню та щойно 1 км. від школи зловили його та передали до диспозиції слідчого судді. Перед тим перетяв хтось дріт ел. дзвінка до терціяна.

— **Справа спадщини д-ра Андрушевського.** Як ми вже повідомляли львівський лікар д-р Андрушевський при смерти наслідком операції сліпої кишки записав своє велике майно доглядачці арт.-малярці Смольківній, внучці Фр. Смольки. Д-р Смоленський, що був при цьому, відкинув предложення д-ра Андрушевського одідичити майно, зате порадив Андрушевському, щоби записав якусь готівку наймичці. Д-р Андрушевський послухав і записав най... Бжезіні 500 долярів, її чоловікові 100 дол. Опісля загальною спадкоємницею вчинив 50-літню Смольківну а вкінці висловив бажання, „щоби прі... роздерали, безвартісні предмети, як килими, образи і т. д.“. Заступник старенької матери Андрушевського та його родини адв. д-р Людвик вніс скаргу, щоби заві щання уневажнити, бо Андрушевського привезли до санаторії Червоного Хреста вже непритомного та мусіли піддержувати киснем, давати на... ліки. Про такий стан не повідомили були зовсім родини, а свояк д-ра Андрушевського, д-р Електрович, дізнався про недугу д-ра Андрушевського зовсім припадково. На вчорашній розправі переслухали м. і. як свідків лікаря д-ра Рудзінського, інж. Жиґм. Андрушевського, Електровичеву. Зареквіровані записки Черв. Хреста про перебіг недуги д-ра А. не дали інформацій потрібних для вияснення справи. Тимчасом Смольківна, вважаючи себе спадкоємницею, заплатила вже Черв. Хрестові за лікування д-ра А. 2000 зол., а за переховування нерухомостей д-ра А. в своїм мешканні рахує собі 50 зол. місячно. На розправі виявилоси, що д-р А. перед смертю давав знаки, щоби йому дали хусточку від носа й олівець. Написав на хусточці кілька слів. Де ця хустина, невідомо. Шукатимуть її ще між річами д-ра А. і Смольківної.

— **Самогубство фільмового артиста.** Відомий фільмовий артист Бруно Кастнер застрілився наслідком матеріяльних клопотів. Він почав свою кар'єру завдяки Асті Нільсен і мав у кіні незвичайний успіх у веселих ролях, ролях військових старшин і в детективних романах. Коли над німою фільмою взяла верх тонова, Кастнер не міг найти відповідних роль для себе і став безробітним. Моральний та матеріяльний стан довели його цього акту розпуки.

— **Шлюб на 4000-метровій висоті.** Над святою японською горою Фужіямою у 4000-метровій висоті пара закоханих японців пан Сузукі та панночка Татсумі взяли шлюб на літаку. Крім священика було там ще троє свідків. Церемонія шлюбу відбулась над самим гирлом кратеру.

— **Особисті вісти:** З Перемишля пишуть нам: П. Марія Вишницька, абсольвентка філії Музичного Інституту ім. Лисенка в Перемишлі, в цьому році одержала у віденській Музичній Академії диплом із відзначенням. Цей факт свідчить вимовно і про талант молодої піяністки і про добру школу Музичного Інституту в Перемишлі.

Пересторога для реемігрантів перед обманцями.

„Український Еміґрант“ (з 30. VI.), орган Т-ва Опіки над українськими еміґрантами у Львові, звертає увагу на небезпеку, яка грозить кожному реемігрантові від обманців та надзвичайно влучно подає практичні поради, як перед тою небезпекою берегтися. З уваги на вагу справи передаємо за тим часописом ту пересторогу, поручаючи всім нашим популярним часописам, призначеним для сільського та масового читача, всі ті уваги й поуки передрукувати:

Багато українських переселенців вертає назад до рідного краю. Одні приїзджають, щоби відвідати рідню, інші їдуть на постійне, приневолені до цього безробіттям.

Як колись, коли ті переселенці залишували рідний край, потребували вони інформації та поради, так і тепер ті інформації та поради є їм потрібні при повороті.

Читаємо так часто в часописах про часті випадки обману реемігрантів. Жертвою обману падуть реемігранти на вулицях міст перед будинками і в коридорах консулятів, перед ріжними урядовими установами, куди вони приходять, щоби полагодити формальности, звязані з приїздом.

Економічна кріза в краю причинилася до створення цілої фаланґи дурисвітів-маптіїв, котрі живуть з легковірности неосвідомлених. Колись шукали вони наживи між еміґрантами, удаючи їх приятелів і помічників при виїзді за границю. Тепер, коли еміґрація на чужину припинена, звернули вони увагу на реемігрантів, сподіваючися, що кожний реемігрант вертає з грішми, що кожний з них слабо орієнтується у краєвих справах, та що легко їх використати.

Жертвою обманців упали цілі сотки реемігрантів по приїзді до Рідного Краю. Потратили гроші, потратили документи та й ті річи, які зі собою везли.

Тому подаємо деякі остороги, на які звертаємо увагу тих, що їдуть до рідного краю.

По приїзді до краю реемігрант повинен:

1. Бути обережним в потягу. Нікому не треба говорити, що він вертає з чужини. Нікому не показувати документів. Не давати себе втягнути до гри в карти.

2. Так само треба бути обережним по приїзді до міста. Не треба зачинати розмов на вулиці. Коли реемігрант не знає, як йому дійти якихось...

уряд, чи чужоземний консулят, повинен витати на вулиці лише поліц'янта. Колиж дістанеться перед бажаний уряд чи консулят, повинен реемігрант бути обережним перед вештаючимися там людьми. Неодин з них може виявити готовість помогти реемігрантові, може представитися як урядник консуляту чи іншої установи. Не забувайте, що урядники не полагоджують справ в сінях, або приватних мешканях, лише у бюрах, на яких є відповідні написи! Не давайте їм до рук своїх документів чи грошей!

3. Коли реемігрант мусить переночувати, нехай не шукає принагідного нічлігу на вулиці, лише нехай іде просто до готелю. Краще більше заплатити за готель, ніж за дешевий гріш дістатися до якоїсь нори, де його обікрадуть а потім шукай вітру в полі.

4. На вулицях міст реемігранти не повинні купувати ніяких річей від принагідних купців (золоті перстені, годинники, ланцушки і т. ін.) бо це або фальшиві вироби, або крадені.

5. Українські реемігранти повинні знати, що в краю істнує Товариство Опіки над Українськими Еміґрантами, яке опікується також реемігрантами. Централя Товариства міститься у Львові, при вул. Вишневецьких ч. 4. (Еміґраційний Дім). Є це недалеко від головного залізничого двірця і легко туди можна дістатися. Це товариство має бюро у Львові (вул. Вишневецьких ч. 4), в Тернополі (вул. Міцкевича ч. 3) і в Станиславові (вул. Роґуського ч. 20). Ті бюра заопікуються кожним реемігрантом, дадуть йому всі поради і вказівки, полагодять потрібні формальности, вкажуть де можна заночувати і т. д.

Є це найважніші вказівки, які подаємо до відома наших реемігрантів. Хто хоче без пригод до рідної хати назад вернути, повинен тих вказівок придержуватися. Інакше неодин може впасти жертвою обману і втратити те, що довгими місяцями придбав. Осторожність важна річ і на це звертаємо увагу українських реемігрантів.

——o——

СПОРТ.

СОКІЛЬСЬКІ ЛЕГКОАТЛЕТИЧНІ ЗМАГАННЯ.

Проголошені на 28. і 29. червня ц. р. сокільські легкоатлетичні змагання зібрали на площі С.-Б. 22 змагунів і 9 змагунок. Брали участь 4 сокільські товариства Львова, чим дали доказ, що цей спорт у нас розвивається й уможливлює перевірювати силу і справність нашої молоді. Висліди поодиноких конкуренцій:

Біги мущин:

100 м. 1) Круль І. Сок. Клепарів 12.9 (у передбігу на 0,1 ліпший), 2) Корейба С.-Б.

400 м. 1) Козак С.-Б. 59.8, 2) Шевчук С. IV, 3) Сніжок С.-Б.

1500 м. 1) Деркач С. IV, 2) Сніжок С.-Б., 3) Цьонка С. Клепарів.

Біги жінок:

60 м. 1) Конюхівна С. IV, 9.8, 2) Гнилюхівна С. IV, 3) Сачинська С. IV.

100 м. 1) Сачинська 15.5, 2) Гнилюхівна

800 м. 1) Конюхівна С. IV 3.02, 2) Ковальчуківна С. IV.

Скоки мущин:

Увисочінь 1) Терлецький С. IV 1.485, 2) Козак С.-Б., 3) Левченко С.-Б.

З жердкою 1) Левченко С.-Б. 2.555, 2) Билень В. С.-Б., 3) Сніжок.

Удовжінь 1) Левченко С.-Б. 5.64 м. 2) Корейба, 3) Шевчук.

Скоки жінок:

Увисочінь 1) Палажій О. С.-Б. 1.15 м., 2) Сачинська С. IV, 3) Мельник С. IV.

Удовжінь 1) Ковальчук С. IV 3.855, 2) Гнилюхівна, 3) Сачинська.

Мети мущин:

Ратищем 1) Билень В. С. Б. 38.44 м., 2) Круль І. С. Клеп., 3) Билень М. С.-Б.

Диском 1) Круль 31.38 м., 2) Терлецький С. IV, 3) Билень В.

Стусан кулею 1) Круль І. 11.01, 2) Ронд'як С. Клеп., 3) Билень В.

Мети жінок:

Ратищем 1) Палажій 15.28, 2) Гнилюхівна.

Диском 1) Палажій 18.56, 2) Семенівна.

Стусан кулею 1) Палажій 6.96, 2) Сачинська, 3) Гнилюхівна.

Треба додати, що в змаганнях не брало участи кількох ліпших змагунів Сокола, які виїхали зі Львова й успіхи на найближчих сок. краєвих змаганнях, заповіджених на 24. вересня ц. р., повинні поправити.

——o——

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 2.VII. 1932 р. за масло експортове та десерове пріма 2·20 зол., за літру молока 17—18 сот., літру сметани 0·90 зол., сир ясень 3·60—3·70 зол.

——o——

ОГОЛОШЕННЯ

Кіна.

АПОЛЬО: „Вогнище" (з Джоном Болсом).

КАСІНО: „Королева підземелля" (Дж. Гревфорд).

КОПЕРНИК: „Капітан Гвелен" (Ґейрі Купер), „Макабіяда" та „Джозефіна Бейкер із своєю трупою".

ЛЕВ: „Князь Дракуля".

МАРУСЕНЬКА: „Капітан Гвелен" (Ґейрі Купер), „Макабіяда" та Джозефіна Бейкер із своєю трупою".

МІРАЖ: „Хатина дядька Томи".

ОАЗА: „Цвітка Альжиру".

ПАН: „На заході без змін".

ПАЛЯС: „Який батько, такий син" (Ад. Менжу).

ПАСАЖ: „Сталева долоня" та додатки.

ПРОМІНЬ: „Жінка в багряниці".

СОНЦЕ: Гарі Піль і Чаплін.

СТИЛЕВЕ: „Жінка на місяці".

УТІХА: „Винятий зпід права". „Біла Ґвалю".

ХИМЕРА: „Чар танга" та звуковий додаток.

Закордонне радіо.

Вівторок, 5. липня 1932.

Братислава (278,8) 12.05 Концерт, 16.00 Авдиція, **Міляно** (331,4) 11.15, 13.00, 19.05 Муз. всячина, 20.30 „Ідеале" оп. Тостія, **Гельсінгфорс** (368,1) 18.40 Віольончеля, 19.30, 20.15 Концерт, **Білгород** (430,4) 12.05 Нар. пісні, Боско Ніколич, **Рим** (441,2) 20.15 Ластівка оп. Пучінія, **Прага** (488,6) 9.15 Спів, 17.00 Концерт, **Брюсель** (509,3) 20.00 „Ле Флібюстіє" комедія Рішпена, **Відень** (517,2) 11.30 Сільвінгів квартет, 15.20 Пісні, Герда Редліх (альт), Вальт. Келер (бр.), **Рига** (524,4) 18.30 Пісні та романси, **Будапешт** (550,1) 17.00 Мад. пісні, Шандор Орбан, 18.30 Хор, **Харків** (937,5) 11.00 Українська музика, 16.30 Концерт, 18.00 Муз. літ. авдиція, 20.00 Трансм. з театру або іншої станції, **Париж** (1724,1) 20.00 „Самсон і Даліля" оп. Сан-Саенса.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 5. липня 1932.

12.20, 12.45, 15.10 Грамофон, 12.40 Метеор. Комунікат, 15.00 Господарський комунікат, 15.35 Комунікат т-ва фіз. виховання та спорту, 15.40 Грамофон, Сільва рерум, 16.25 Радіо дітям, 16.20 Життя в 4-х стінах, 17.00 Симфонічний концерт, 18.00 „Ловля на кізла", 18.20 Танк музика, 19.45 „Один день у Сонліцівськім дворі", 20.00, 21.10 Попул. концерт, 20.55 Літературний фейл., 22.00, 22.50 „Ми також" літнисьхова радіомрія, 22.40 Спорт.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

На розбудову „Укр. Ремісничої і Промислової Бурси" у Львові зложив щедру жертву Вп. п. Ярка Михайло 50 зол. (пятьдесять зол.), а „Міщанське Брацтвово" з нагоди свяченого 32 зол. і 50/100, за що Головна Рада Т-ва складає щиру подяку.

Подяка. Складаю щиру подяку всім тим, що матеріяльно і морально помагали мені підчас мого перебування в тюрмі бриґідки. — **Огроднік Степан.**

Українське Технічне Товариство влаштовує для своїх членів дві наукові прогульки, а саме: 1) Звидження телефонічної централі П. А. С. Т. при вул. Сикстуській в середу 6. ц. м. Збірка в год. 16. у вестібулі централі. 2) Звидження бровару Л. Т. Б. при вул. Клепарівській в пятницю 8. ц. м. Збірка в год. 13.15 на розі вулиць Янівської та Клепарівської (напроти костела св. Анни). Тому, що при обох прогульках число учасників обмежене, просимо зголошувати свою участь в понеділок і вівторок в домівці У. Т. Т. Ринок ч. 10 в годинах 15—17.

Подяка.

Прибиті тяжким горем через невблаганну смерть найдорожчого мужа і шваґра бл. п. Константина Бандоля, що упокоївся в Бозі дня 21. червня в Яворові, проживши літ 65, дякуємо з глибини серця отсею дорогою всім знайомим, що віддали Йому останню прислугу, а нам не щадили слів співчуття. Зокрема дякуємо Всечеснішому о. Огородникові, місцевому катехитові за відвідини в часі хороби покійного та слова потіхи в Його тяжкому терпінні. Рівнож дякуємо СС. Йосифіткам за часті відвідини в часі хороби, як також Вп. Д-рові Кушнірені за дбайливу лікарську опіку. Вкінці наше гаряче Спасибіг Високопреподобним оо. Парохові Яворова Мокрівському, Барилякові, Тисові та Огородникові за величаву відправу похоронів. Дякуємо рівнож усім сусідам, що не жаліли труду та поспішили звеличати своєю присутністю похорони Покійного.

Прийміть від нас щире „Спасибіг".

Жінка та Рідня Пзарів і Конрадів.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

СРІБЛО ПОДЕШЕВІЛО. Купуйте у фірмі Домбровський і Розважевський, Академічна 2. 1993 6—?

ЛІЧНИЧО-КУПЕЛЕВЕ ЗАВЕДЕННЯ „ЗЕЛЕМЯНКА" (Шматерівка) в Скільщині, поручає пансіон та купелі солянково-йодові. Ціни помірковані. Лікар на м'сци. 2093 6—10

ЯРЕМЧЕ вілля „Чорногірчик", найздоровіше положення, соняшні кімнати, першорядний харч, пять разів денно, ціни дешеві. Зголошення: Ґерчук, вул. Карла Обста, Яремче. 2148 2-2

ПОМЕШКАННЯ 3 кімн. з комфорт., стаpe комірне, при Льва Сапіги, до заміни за рівнорядне з 4-ма кімнатами з системою коридорною. Зголошення до Адмін. „Діла" під „Система коридорна". 1·2

МИХАЙЛО ВОЗНЯК
ІВ. БЕЛЕЙ І ОЛ. КОНИСЬКИЙ
До звязків Галичини з Наддніпрянщиною. — Ціна 50 сот., з почт. пересилкою 70 сот.

ШЕВЧЕНКО І КНЯЖНА РЕПНІНА
Ціна 1·50 зол., на почт. перес. 50 сот.

МИКОЛА МАТІЇВ-МЕЛЬНИК
КРІЗЬ ДИМ І ЗГАР
Ціна 50 сот., з почтовою перес. 70 сот.

ЕВГЕН ЧИКАЛЕНКО
Спогади I. II. і III. часть
Ціна 8·— золотих — без пересилки

ОДИНОКА ОХОРОНА ПЕРЕД КОМАХАМИ

FLIT niszczy Muchy Komary Mole Pluskwy Prusaki Mrówki

Оригінальний Фліт продають виключно в герметично закапсльованих бляшанках.

2097 2—4

ОКАЗІЙНО продається „Історія України" Грушівського, томи I—VII. в гарній оправі (півшкірок). Інформації в Книгарні „Рідна Школа", Львів, Сикстуська 20.

КОСІВ, пансіон П. Лукашевської поручає покої з цілоденним утриманням. Ціна від 5—7 зол. 2105 5—6

РУТИНОВАНИЙ соліцитатор шукає посади за скромною винагородою. Зголошення Адміністрація під „Здібний". 3—3

АЛЬФОНС ДОДЕ
МАЦІЦЬКИЙ
Переклад із французьк. мови М. Рудницького. — Ціна 3·— зол., з почт. пересилкою 4·— зол.

Примар Др. А. Шварц
у нед. шкірн., венер. та косметич.
ЛЬВІВ, СЛОВАЦЬКОГО 4. ТЕЛ. 16-61
Лічення плям, бородавок, волосся. Діятермія, кварцева лямпа.
ВЕРНУВСЯ.

ФОТОГРАФУВАННЯ 50% ДЕШЕВШЕ найновішими фотографічними моделями 1932 АПАРАТІВ: Zeiss-Ikon, Leitz, Rolleiflex, Korelle, Cerot, Dolly, Rodenstock і інші.
НАЙСВІЖІШІ матеріяли: Плити — Плівки — Папері — Хемікалія. ПОСПІШНА ВИКОНАННЯ ОБІТНЯ аматорських робіт видає найліпші праці із добором матеріялів.
Фото-Радіо-Паляс, Львів, пл. Марійська ч. 6 (дім Шпрехера).

За редакцію відповідає Олександер Костик. — Видає Видавнича Спілка „Діло". — З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.